

СЕКЦІЯ «ЦИВІЛЬНИЙ ЗАХИСТ»

УДК 355.58

Журавель М. О.¹, Журавель С. М.²

¹ старш. викл. НУ «Запорізька політехніка»

² старш. викл. НУ «Запорізька політехніка»

ІНЖЕНЕРНО-ТЕХНІЧНІ ЗАХОДИ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ

Вимоги інженерно-технічних заходів цивільного захисту (далі – ІТЗ ЦЗ) враховуються при проектуванні запобіжних заходів цивільного захисту від наслідків надзвичайних ситуацій (далі – НС) техногенного та військового характеру на території України.

Норми ІТЗ ЦЗ обов'язкові для застосування органами державного управління, замовниками (інвесторами), проектувальниками, іншими юридичними і фізичними особами – суб'єктами підприємницької діяльності у галузі будівництва незалежно від форм власності та господарювання.

Обсяг та зміст ІТЗ ЦЗ визначаються у залежності від груп міст та категорії об'єктів національної економіки з ЦЗ з урахуванням зонування території за можливою дією засобів масового ураження, їх супутніх уражаючих факторів, а також від характеру і масштабів можливих аварій і катастроф техногенного характеру.

ІТЗ ЦЗ розробляються і проводяться завчасно. Заходи, які за своїм характером не можуть бути здійснені завчасно, проводяться у можливо стислі строки після виникнення НС або застосування засобів масового ураження.

Територія з розміщеними на ній категорованими містами і об'єктами, на якій може виникнути надмірний тиск у фронті повітряної ударної хвилі ΔP_f , який дорівнює 10 кПа (0,1 кгс/см²) і більше, складає зону можливих руйнувань.

Частина території зони можливих руйнувань, у межах якої надмірний тиск у фронті повітряної ударної хвилі ΔP_f дорівнює 30 кПа (0,3 кгс/см²) і більше, складає зону можливих сильних руйнувань.

Територія, яка знаходиться між межами зони можливих сильних руйнувань і зони можливих руйнувань, складає зону можливих слабких руйнувань.

Зона можливих руйнувань категорованого міста та категорованого об'єкта з прилеглою зоною території завширшки 20 км складає зону можливого безпечного радіоактивного забруднення. Для атомної електростанції (далі – АЕС) зону безпечного радіоактивного забруднення складає зона її можливого руйнування і прилегла до цієї зони смуга території завширшки 20 км для АЕС установленною орієнтовною (в подальшому уточнюється) потужністю до 4 ГВт включно і до 40 км для АЕС установленною орієнтовною потужністю більше 4 ГВт.

Смуга території завширшки 100 км, прилегла до межі зони можливого небезпечного радіоактивного забруднення, складає зону можливого сильного радіоактивного забруднення.

Територія, що прилягає до хімічно небезпечного об'єкта, у межах якої при можливому руйнуванні ємкостей із небезпечними хімічними речовинами (далі – НХР) виникає забруднення повітря з концентраціями, небезпечними для людей без засобів захисту органів дихання, складає зону можливого хімічного забруднення. При проектуванні хімічно небезпечних об'єктів заходи безпеки плануються у межах зони можливого хімічного забруднення від ємкостей з НХР.

Територія, у межах якої можливе ураження гідротехнічних споруд, затоплення з масовими втратами людей, руйнуванням будівель та споруд, пошкодженням або знищенням інших матеріальних цінностей, складає зону можливого катастрофічного затоплення.

Розміри зон можливого катастрофічного затоплення при руйнуванні гідротехнічних споруд визначаються при проектуванні цих споруд і повинні урахуватись при розробленні схем планування територій та генеральних планів населених пунктів.

Межі територій техногенного затоплення визначаються при розробленні проектів водогосподарських об'єктів різного призначення, а також систем відведення відпрацьованих та стічних вод від підприємств, гірничих виробок.

Територія, яка розміщена поза зонами можливих руйнувань, хімічного забруднення, катастрофічного затоплення, а також поза зонами можливого радіоактивного забруднення, придатна для життєдіяльності місцевого та евакуйованого населення.

ІТЗ ЦЗ, повинні передбачатись:

- при розробленні схем планування територій областей та районів;
- при розробленні проектів планування і забудови міських і сільських поселень;
- при розробленні проектів планування промислових зон міст;
- при розробленні містобудівного обґрунтування розташування об'єкта;
- при розробленні проектно-кошторисної документації на нове будівництво, розширення, реконструкцію та технічне переоснащення підприємств, будівель та споруд.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Кодекс цивільного захисту України : Закон України від 02.10.2012 р. № 5403-VI. Редакція від: 01.01.2020. Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/5403-17>

2. ДБН В.1.2-4-2006. Система надійності та безпеки в будівництві. Інженерно-технічні заходи цивільного захисту (цивільної оборони). [На заміну СНиП 2.01.51-90 ; чинний від 2007-04-01]. Вид. офіц. Київ. : Мінбуд України, 2006. 36 с. (Державні Будівельні Норми)